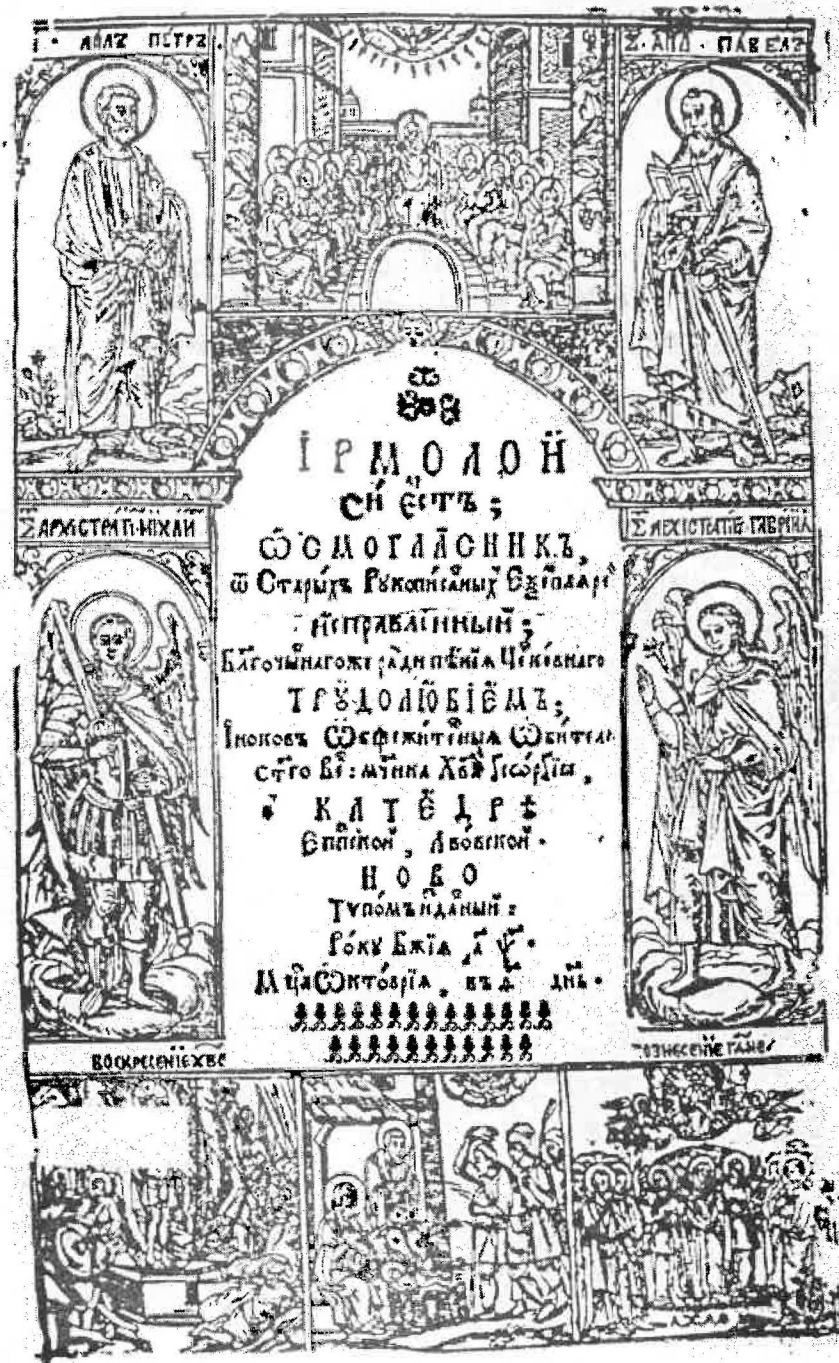

**МАТЕРІАЛИ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
300 ЛІТ УКРАЇНСЬКОГО НОТОДРУКУВАННЯ**

ВСТУПНЕ СЛОВО

В одній з ухвал Львівського архієпархіального собору УГКЦ, прийнятій 25 квітня 1941 року за підтримкою і підписом митрополита Андрея Шептицького, мовиться: «17. Справу студій над Ірмологіоном з 1700 р. (Львів) переказується як соборовий дезидерат музикологічної секції «Комісії для церковного співу»¹. Тобто, ще 60 літ тому найвищою ерархією УГКЦ була усвідомлена і пропонована до реалізації програма наукових студій над Львівським першодрукованим Ірмологіоном.

Воєнні лихоліття, знищення УГКЦ й перехід нашої Церкви в підпілля на довгі роки затримали реалізацію цієї ухвали. Після виходу УГКЦ з підпілля розпочалося її відродження: повертаються, відновлюються і будуються нові храми та монастирі, духовні навчальні заклади, зокрема, Львівська Богословська Академія. Відроджена Церква починає нормальне життя, і все те краще, започатковане і вибудоване, ухвалене і заініційоване знаходить форми реалізації у сьогодишньому церковному житті, наповнює релігійне життя мирян глибшою духовістю, щирішою молитвою, високопрофесійним і молитовним співом. Церковний спів стає предметом ширших наукових студій і видавничих програм. В Інституті українознавства спільно з видавництвом Отців Василіян *Місіонер* успішно реалізується видавничий проект «Історія української музики: дослідження, джерела», де головна увага приділена історії церковної музики. Щорічно, починаючи з 1995 року, з'являється одне видання і всього вже вийшло 7 книг². Симптоматично, що запо-

¹ Про церковний спів. Декрет Львівського Архiepархіального Собору, читаний дня 25 квітня 1941 р., *Письма-послання Митрополита Андрея Шептицького, ЧСВВ, з часів німецької окупації*, 2, Йорктон (Саск., Канада) 1969, с. 56–63. У 60-у річницю цей декрет перевидано окремою брошурою (Львів 2001). Передруковуємо його і в нашому збірнику в матеріалах *Круглого столу*, присвяченого сучасному стану літургійного співу в Українській Церкві.

² Вип. 1: Б. Кудрик. *Огляд історії української церковної музики*, Львів 1995, 127 с.; вип. 2: Ю. Ясиновський. *Українські та білоруські нотолінійні Ірмолої 16–18 століть: Каталог і кодикологічно-палеографічне дослідження*, Львів 1996, 623 с.; вип. 3: М. Антонович. *Musica sacra. Збірник статей з історії української*

чаткувало цю серію перевидання монографії професора Львівської Богословської Академії Бориса Кудрика «Огляд історії української церковної музики», який організував і очолив при Академії *Інститут церковної музики*.

Ще з середини 60-х років у Львові під керівництвом Олександри Цалай-Якименко розпочалися студії над Львівським друкованим Ірмологіоном 1700 року. Зрозуміло, що тривалий час ця наукова праця мала вимушено односторонній ухил: йшлося головню про архівно-джерельні аспекти та вузький музично-стильовий аналіз, щоб не зачепити глибшу релігійну суть Ірмолоїв. Та названа проблематика була настільки багатою, а церковна монодія виявилася настільки професійно виплеканим мистецтвом, що атеїстичний лямент нашої недавньої епохи не мав істотного впливу на отримані наукові результати.

І ось сьогодні, в день, коли минає 300 літ, як за ініціативою, благословенням і матеріальною допомогою львівського владика Йосифа Шумлянського на Святоюрській горі з'явився друком перший нотний Ірмологіон, ми зібралися у стінах Львівської Богословської Академії, щоб вшанувати цю славну подію в історії Української Церкви, в історії нашої музики, в історії українського книговидання. Зрештою, ця подія має не лише всеукраїнське значення. Львівський друкований Ірмологіон 1700 року взагалі є первістком кириличного набірною нотодрукування у всьому візантійсько-слов'янському світі.

На нашу конференцію приїхали науковці з багатьох міст України та з-за кордону: Києва, Одеси, Полтави, Миколаєва, Дрогобича, Івано-Франківська, Мінська, Санкт-Петербурга, Вюрцбурга. Цей приїзд засвідчує повагу до нашого Ювіляра і славного міста Львова. Велика Вам подяка.

Юрій Ясіновський

церковної музики, Львів 1997, 261 с.; вип. 4: М. Загайкевич. *Михайло Вербицький. Сторінки життя і творчості*, Львів 1998, 145 с.; вип. 5: С. Людкевич. *Дослідження, статті, рецензії, виступи. Упорядкування, редакція, переклади і примітки Зеновії Штундер*, у двох томах, Львів 1999–2000, 495+815 с.; вип. 6: Пісні до Почаївської Богородиці. Перевидання друку 1773 року. Транскрипція, коментарі і дослідження Юрія Медведика, Львів 2000, 148 с.; вип. 7: В. Витвицький. *Михайло Гайворонський. Життя і творчість*, Львів 2001, 175 с.

**ПРОГРАМА
УРОЧИСТОСТЕЙ І НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**
Львів, 9–10 жовтня 2000 року

Інститут Літургійних Наук Львівської Богословської Академії
Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України
Львівська музична академія ім. М. Лисенка

8 жовтня, неділя, 18.00, Святоюрська катедра

**Святкова Вечірня
на Преставлення св. Йоана Богослова
за участю Любомира Гузара,
єпископа-помічника Глави УГКЦ**

9 жовтня, понеділок, 10.00–14.00
Каплиця Львівської Богословської Академії

Засідання перше :
**Львівський першодрукований Ірмологіон 1700 року
у контексті української сакральної монодії**
Керівник Юрій Ясіновський

- Привітання віце-ректора ЛБА о. Михайла Квятковського
1. Ярослав Ісаєвич (Львів): Історико-культурний контекст українських нотних першодруків
 2. Юрій Ясіновський (Львів): Львівські першодруковані Ірмологіони на тлі рукописної традиції
 3. Крістіан Ганнік (Вюрцбург): Слов'яно-руський церковний спів і його візантійські джерела
 4. Олександра Цалай-Якименко (Львів-Полтава). Музично-стильові наверстування в українській церковній монодії
 5. Ольга Петренко (Миколаїв): Літургійний цикл в українському Ірмологіоні
 6. Володимир Іванов (Миколаїв): Теорія ірмологійного співу за рукописними збірниками XVII–XVIII ст.
 7. Володимир Александрович (Львів): Система художнього декору львівських першодрукованих Ірмологіонів

8. Ольга Колосовська (Львів): Примірники львівського першодрукованого Ірмологіона у збірках Львова
 9. Віра Фрис (Львів): Маргінальні записи на примірниках львівських друкованих Ірмологіонів
 Дискусія

**Виставка
 рукописних і друкованих Ірмологіонів
 із львівських збірок**

15.00–17.00

Інститут літургійних наук
Презентація проекту INTAS
Репертуар української сакральної монодії:
 1) *Комп'ютерна база даних*
 2) *Антологія Олександри Цалай-Якименко*
 «Духовні співи давньої України»

18.00, Органний зал

Концерт
Олександр Козаренко
Острозький триптих
Страсті Господа нашого Ісуса Христа

Львівська академічна хорова капела *Трембіта*,
 диригент Микола Кулик
 Камерний оркестр *Perpetuum mobile*,
 керівник Георгій Павлій

10 жовтня, вівторок, 9.00–13.00

Семінарська зала ЛБА

Засідання друге:

**Історія української і слов'янської церковної музики
 в контексті сакральної монодії**
 Керівник Олександр Козаренко

- Ніна Герасимова-Персидська (Київ): Українське музичне Барокко на тлі європейської культури
- Наталія Серьогіна (Санкт-Петербург): Києво-печерські корені Саровського монастиря — богослужіння, ікона, церковний спів
- Тетяна Каплун (Одеса): Грецький розспів у рукописах другої половини XVII–XVIII ст.

- Мирослав Дешиця (Львів): Найдавніша пам'ятка партесної Літургії з початку XVII ст.
- Лариса Костюковець (Мінськ): Тонізація силабічного вірша і кристалізація ритмічної стопності у кантах і псалмах
- Юрій Медведик (Дрогобич): Гимнографічні джерела української духовної пісні
- Георгій Вірановський (Одеса): Православний погляд на сутність церковного співу
- Люба Кияновська (Львів): Церковний спів у спадщині галицької композиторської школи
- Олександр Козаренко (Львів): Музичні тексти сакральної монодії у сучасній композиторській практиці
- Ігор Червінський (Львів): *Візантійський хор* Мирослава Антоновича та його дискографія
 Дискусія

14.00–17.00

Семінарська зала ЛБА

Круглий стіл

Сучасний стан українського церковного співу
 Керівник Юрій Ясіновський

Дискутант: о. др Іван Музичка (Рим), о. Мирон Бендик (Дрогобич), Георгій Вірановський (Одеса), Тарас Шманько (Львів), Наталя Сиротинська (Львів), Олександра Цалай-Якименко (Львів-Полтава), Михайло Телюк (Львів), Надія Рудник (Львів), Олег Цигилик (Львів)

17.00, Каплиця Львівської Богословської Академії

Концерт

Українська церковна музика XVII–XX ст.

Ділецький. *Канон на Воскресіння*
 Березовський. *Не отвержи мене во время старости*, концерт
 Бортнянський. *Скажи ми, Господи, кончину мою*, концерт № 32
 Лисенко. *Камо поїду от лица Твоего, Господи*, псалом
 Лисенко. *Херувимська пісня*
 Стеценко. *Панахида* (фрагменти)
 Стеценко. *Літургія св. Йоана Златоустого* (фрагменти)

Камерний хор *Gloria*
 диригент Володимир Сивохіп